Introducció

El Museu del Renaixement és un museu de titularitat municipal, inaugurat al desembre de l'any 2024. En el seu primer any i mig de vida ha rebut la visita de gairebé 12.000 persones convertint-se, tot i les seves reduïdes dimensions, en un referent de la vida cultural i social de Molins de Rei i també del Baix Llobregat. El museu depèn de l'Ajuntament de Molins de Rei que en té encomanada la gestió a la seva empresa pública Molivers Societat Municipal SL., que s'encarrega de la contractació del personal necessari pel seu funcionament. En l'actualitat l'equip del museu està format per un director, una tècnica superior de programes públics i educació i dues persones a mitja jornada en la funció d'atenció al visitant i informació turística. Des de la seva inauguració, el museu ha desplegat una intensa activitat per relacionar-se amb la comunitat més propera, ja sigui amb el seu programa educatiu i d'activitats, amb la participació del museu en iniciatives socials i culturals de la vila, amb la vinculació del museu amb programes de promoció turística i, també, amb l'acolliment de propostes d'activitats organitzades per altres entitats i associacions.

Origen i context històric

El Renaixement va ser una època fascinant, plena de canvis culturals, científics, polítics, filosòfics i religiosos. Tot i que es va originar principalment a Itàlia, la seva influència va expandir-se lentament i de manera desigual per tot el continent europeu, arribant també a Catalunya i a Molins de Rei. De fet, aquesta vila va quedar estretament vinculada als Requesens, una de les famílies més importants a la Catalunya del segle XVI, ja des del 1430 amb la construcció del seu palau, un edifici amb una ubicació estratègica en la ruta que comunicava Barcelona amb l'interior de la Península Ibèrica i que el va convertir en un lloc de gran centralitat. Un dels fets històrics més rellevants hi va tenir lloc el 30 de novembre de 1519, quan el rei Carles V va rebre a Molins de Rei l'ambaixada que li confirmava el seu proper nomenament com a emperador del Sacre Imperi Romanogermànic. Per commemorar aquesta efemèride, la Comissió Cívica del Renaixement va començar a organitzar activitats culturals anuals al voltant de la festivitat de Sant Andreu i, poc després, l'Ajuntament de Molins de Rei va engegar un ambiciós projecte per rehabilitar integralment el malmès palau i convertir-lo en el primer museu monogràfic de Catalunya dedicat al Renaixement. Es tracta, per tant, d'un museu de nova creació que neix a partir de la reivindicació de la societat civil de Molins de Rei d'una part del seu passat històric.

El relat

El museu està ubicat al Palau de Requesens, un edifici catalogat com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), i acull l'exposició semi permanent d'un centenar d'obres d'art i objectes de l'època. Per configurar la col·lecció exposada, que parteix del fons municipal, s'ha comptat amb el suport de grans institucions com el Museu Nacional d'Art de Catalunya, el Museu del Disseny de Barcelona, el Museu Frederic Marès, el Museu d'Història de Barcelona, el Museu de Lleida, el Museu Tèxtil de Terrassa, el Museo Nacional del Prado i el CRAI de la Universitat de Barcelona que han fet préstecs d'obra de llarga durada al Museu del Renaixement. Aquest plantejament de museu monogràfic a partir d'una suma de col·leccions i col·laboracions, és inèdit a Catalunya.

Totes les obres exposades s'ubiquen i articulen a l'entorn de tres eixos principals:

- **La importància del lloc, de la família Requesens i del palau (planta baixa)** Aquí s'hi conserva la major part de l'arquitectura original del palau del segle XVI i s'hi exposen elements de la col·lecció municipal com capitells, mènsules, impostes i una finestra original, a més de la creu de terme de la vila del segle

XV. Un audiovisual a l'entrada explica l'evolució urbanística de Molins de Rei des del segle XII fins al segle XXI, mostrant l'impacte i la transcendència que va tenir en el centre històric de Molins de rei la construcció del palau, i la seva posterior desocupació al segle XIX.

- **L'art del Renaixement (primera planta)**
  Una selecció de pintura, escultura, gravat i peces tèxtils il·lustren quines van ser les principals característiques formals de l'art de l'època del Renaixement, així com els temes més recurrents i les vies d'introducció d'aquestes novetats a Catalunya. En aquest llarg procés d'hibridació de les fórmules gòtiques amb les novetats renaixentistes hi varen jugar un paper molt important la importació d'obres, l'arribada d'artistes estrangers i la circulació de gravats, que servien de model als mestres locals.
- **La vida quotidiana al segle XVI (segona planta)**
  Els objectes i la seva representació en les obres d'art ens permeten conèixer com era la vida quotidiana al segle XVI. En aquesta planta s'hi exposen monedes, ceràmica, vidre, rellotges portàtils, mobles i altres objectes. També s'hi exposa sempre un llibre imprès (que se substitueix cada quatre mesos) per subratllar l'impacte de la impremta en la revolució cultural i científica del segle XVI. En aquesta planta s'exposa una de les peces estrella del museu: un dels quatre grans tapissos flamencs de mitjan segle XVI que decoraven el Palau de la Generalitat a Barcelona, il·lustrant el poema *Els triomfs* de Francesco Petrarca. El tapís del Museu del Renaixement és el de més grans dimensions exposat avui a cap altre museu català i compta amb un sofisticat sistema d'hissat i de conservació preventiva.

Educació, comunitat i recerca

El Museu del Renaixement aposta molt decididament per la seva funció social i educativa, evitant l'externalització d'aquesta part de la seva activitat. En l'actualitat està desplegant el seu Programa Educatiu, implementant-lo i adaptant-lo al mateix temps a les necessitats de les escoles. El museu també compta amb un ambiciós programa d'activitats culturals per donar a conèixer l'època del Renaixement amb el cicle "Museus convidats", un cicle de conferències que cada mes convida a un director o directora de museu per explicar les seves col·leccions. El museu compta amb dues propostes d'activitat familiar: una autònoma i una de conduïda. En ambdós casos la protagonista és la Remolina de Requesens un personatge de ficció que, fins i tot, ha estat adaptat a una capgrossa, participant així en la vida cultural i festiva de Molins de Rei com a ambaixadora del Museu del Renaixement. El museu disposa de nombrosos recursos d'accessibilitat. A nivell comunicatiu, el museu compta amb una presència important a les xarxes, un canal propi a Youtube on es publiquen bona part de les activitats realitzades a la sala d'actes i també d'un programa setmanal a Radiomolins per parlar del Renaixement i de l'actualitat del museu. En l'àmbit de la recerca, el museu compta amb una càtedra pròpia, la Càtedra UB d'Estudis del Renaixement de Molins de Rei.

Projectes de futur

Amb la intenció de consolidar el seu paper com a referent cultural i turístic al Baix Llobregat, el museu iniciarà a partir d'octubre de 2026 una programació estable d'exposicions temporals. La primera mostrarà *El llibre d'hores de la família Gralla* (un manuscrit il·luminat de cap a 1520 adquirit per la Biblioteca de Catalunya). A partir de febrer de 2027, el cicle continuarà amb obres d'altres institucions. A nivell nacional, s'està creant una xarxa de col·laboració per difondre el patrimoni renaixentista català, que inclourà la publicació el 2027 d'un número de la col·lecció de rutes patrimonials de la Generalitat de Catalunya en diversos idiomes. En l'àmbit europeu, el museu manté aliances vinculades a les rutes de l'Emperador Carles V i es prepara per a la commemoració, l'any 2028, dels 500 anys del naixement de Lluís de Requesens i Zúñiga.